

NORGIPS NORGE AS
Postboks 655 Strømsø
3003 Drammen

Oslo, 21. juni 2023

Deres ref.:
Frank Gulliksen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/3550
2023.0046.miljodir

Saksbehandler:
Gro Hagen

Rapport etter tilsyn 22. mars - 23. mars 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos NORGIPS NORGE AS (virksomhetsnummer: 974076713). Rapporten er revidert på bakgrunn av deres innspill og våre vurderinger og er å anse som endelig.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har hatt utslipp til vann over grenseverdien for noen komponenter i 2022
- Avvik 2: Virksomheten mangler plan for utslippsreducerende tiltak for kvikksølv til luft
- Avvik 3: Virksomhetens internkontroll har enkelte mangler
- Avvik 4: Virksomhetens program for måling og beregning av utslipp til vann og luft er mangelfullt og ikke oppdatert
- Avvik 5: Det er enkelte mangler i virksomhetens egenrapport for 2022
- Avvik 6: Virksomhetens oppfølging av kjøleanlegg med fluorholdige klimagasser er mangelfull
- Avvik 7: Virksomheten har ikke rapportert årsmengder til produktregisteret for 2021

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.
Vi ser alvorlig på avvik 6.

NORGIPS NORGE AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. september 2023.

Dere må betale gebyr

NORGIPS NORGE AS må betale et gebyr på 56 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Gro Hagen. Merk svaret med saksnummer 2022/3550 og tilsynsnummer 2023.0046.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har hatt utslipp til vann over grenseverdien for noen komponenter i 2022

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslipp til vann, utslippsbegrensninger punkt 3.1

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I virksomhetens tillatelse til utslipp er det satt flere begrensninger på innhold av stoffer som kan slippes ut. For utslipp til vann fra vaskehallen er disse gitt som konsentrasjonsgrenser som til enhver tid skal overholdes. For nikkel (Ni) og krom (Cr) er grensene på 50 µg/L. I desember 2022 ble det gjennomført en måling av utslippet fra oljeavskilleren som håndterer vannet fra vaskehallen. Da ble verdiene av av nikkel og krom målt til henholdsvis 78,5 og 162 µg/L.

Grensen for utslipp av organiske miljøgifter er satt til 0 for utslipp fra vaskehallen. I 2022 ble det tatt fire prøver av utslipp fra dette utslippspunktet og samtlige prøver hadde f.eks. innhold av PAH, med høyeste konsentrasjon av sumPAH på 7,1 µg/L i desember.

Avvik 2: Virksomheten mangler plan for utslippsreducerende tiltak for kvikksølv til luft

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
  - vilkår om utarbeidelse av plan for ytterligere reduksjon av kvikksølv til luft, punkt 13.2
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6

Beskrivelse av krav

All forurensning fra virksomheten er isolert sett uønsket, jf tillatelsen punkt 2.3. Selv om utslippene fra virksomheten holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

Virksomheten skal ifølge tillatelsen punkt 13.2 utarbeide en plan for det videre arbeidet med å redusere kvikksølvutslipp til luft.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Plan for reduksjon av kvikksølvutslipp

I tillatelsen datert 19. februar 2016 punkt 13.2 er det krav om at virksomheten skal utarbeide en plan for det videre arbeidet med å redusere kvikksølvutslipp. Frist for innsendelse av planen var ett år etter publisering av BREF for store forbrenningsanlegg. Norgips Norge AS sendte inn et foreløpig svar 3. juli 2018 og hadde et møte med Miljødirektoratet 12. desember 2018. På bakgrunn av dette ga Miljødirektoratet virksomheten to nye frister:

- 1. januar 2020: statusrapport for prosessen med å redusere kvikksølvutslipp
- 31. juli 2021: endelig plan for reduksjon av kvikksølv til luft.

Miljødirektoratet har ikke mottatt statusrapport eller endelig plan for reduksjon av kvikksølv til luft slik beskrevet i brev fra Miljødirektoratet 19. desember 2018.

Avvik 3: Virksomhetens internkontroll har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 og 7

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Slike rutiner må blant annet omfatte et system for avviksbehandling, der virksomheten identifiserer hendelser/tilstander som enten har medført eller kunne ha medført brudd på krav gitt i eller i medhold av HMS-lovgivningen. Årsaken til slike hendelser/tilstander må kartlegges og det må iverksettes tilstrekkelige tiltak for å hindre gjentagelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Håndtering av gipssøl på kai

Under lossing av råvare (gips) vil det bli noe søl og spill når grabben løfter råvaren fra lasterommet i båten til losseanlegget. I tillatelsen punkt 3.5 er det krav til at gipssøl på kai skal samles opp og at spyling av søl på sjø skal være begrenset. Virksomheten redegjorde for at det er etablert rutiner for oppsamling av råvaresøl på kai og at det kun er små mengder som spyles på sjøen. Virksomheten har en prosedyre for båtmottak og lossing på kai som beskriver hvilke deler av transportsystemet som skal rengjøres, men den mangler beskrivelse av rengjøring av kai.

Avvikshåndtering:

Virksomheten har et avvikssystem som brukes aktivt, men under tilsynet kom det fram at tre

hendelser relatert til ytre miljø ikke har blitt rapportert i avvikssystemet eller fulgt opp med handlingsplan:

- Virksomheten har utslipp til luft fra to deler av prosessen; kalsinering og tørking av gipsplater:
  - Etter ombygging av tørkepipe i 2021 ble målepunkt for utslipp til luft fjernet. Det medførte at målinger av utslipp til luft fra denne delen av prosessen ikke har blitt gjennomført i 2021 og 2022. Virksomheten opplyste under tilsynet at eksternt firma kommer på befaring etter påske i år for å vurdere tiltak.
  - Det er heller ikke målt på utslipp til luft fra kalsineringen i 2021 og 2022, noe som kunne vært gjennomført da det ikke har skjedd noen endringer på dette målepunktet. Fraviket fra måleprogrammet (to målinger i året) er ikke avviksbehandlet.
- Ulovlig utslipp av organiske miljøgifter som ble målt i november og desember 2022 etter bytte av oljeutskiller.

Rutiner for deklarerer og oppfølging av deklarerer av farlig avfall

Virksomheten har en prosedyre for innsamling og behandling av avfall, samt kontrakt med to leverandører av avfallstjenester. I virksomhetens prosedyre er det beskrevet at farlig avfall skal medfølge et deklarasjonsskjema. Det er ikke beskrevet hvem som har ansvar for å fylle ut deklarasjonsskjema eller følge opp korreksjoner på deklarasjonsskjema påført av avfallsmottak.

Virksomheten opplyste at de har gitt fullmakt til å opprette deklarasjoner til de to avfallstjenesteleverandørene og at virksomheten selv ikke forholder seg til deklarasjonsskjemaene på avfallsdeklarerer.no. Selv om virksomheten har satt bort jobben med å opprette deklarasjoner til avfallsmottaker, har de som avfallsprodusent ansvaret for at informasjonen om det farlige avfallens egenskaper, at det blir levert til godkjent behandling og at eventuelle korrigeringer gjort av avfallsmottak er korrekte (f.eks. endring av mengde).

Under tilsynet ble det stilt spørsmål ved to deklarasjoner (901322350 og 901322351) der Norgips er avfallsprodusent, men som ikke er rapportert i egenkontrollrapporten for 2022. Hverken virksomheten eller avfallsmottaket kunne redegjøre for disse to deklarasjonene. Det er mulig at deklarasjonene har blitt opprettet ved en feil av tjenesteleverandøren. Dette ville Norgips oppdaget dersom de hadde hatt en aktiv bruker i avfallsdeklarerer.no og fulgt opp varslene denne databasen gir ved opprettelse og korrigerer av deklarasjoner.

Avvik 4: Virksomhetens program for måling og beregning av utslipp til vann og luft er mangelfullt og ikke oppdatert

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslippskontroll, punkt 11.1 og måleprogram, punkt 11.2

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har et måle- og beregningsprogram for utslipp til luft og vann som ble utarbeidet i 2015.

Oppdatering

Måleprogrammet har ikke blitt oppdatert etter at det ble utarbeidet og flere forhold har endret seg hos virksomheten etter 2015. For eksempel

- Beskrivelse av utslippspunkter i figur 3 i måleprogrammet.
- Ovn for tørking av gipsplater ble byttet i 2018 og beskrivelse av prøvetakingspunkter for utslipp fra denne prosessen er ikke oppdatert, punkt 8.2.2 i måleprogrammet. Det fremkommer heller ikke beskrivelse av endringer på utslippspunktet fra denne prosessen i 2021.
- Bruk av CMI/MI i kantlim, som gikk til utslipp ved vasking, er utfaset, punkt 8.1.3 i måleprogrammet

Mangler

Måleprogrammet har også flere mangler. Det er ikke beskrevet usikkerhetsbidragene fra de forskjellige trinnene i målinger av utslipp til vann, og heller ikke beskrevet hvorfor den valgte prøvetakingsfrekvensen gir et representativt bilde av virksomhetens utslipp. Virksomheten opplyste at oljeutskilleren som håndterer vannet fra vaskehallen ble byttet ut i 2022. Det ble gjennomført totalt fire målinger av utslippet fra oljeavskilleren som håndterer vann fra vaskehallen i 2022, to i november og to i desember. Alle fire ble gjennomført etter at oljeutskilleren ble byttet ut. Prøvetaking slik den er gjort i 2022 sikrer derfor ikke et representativt bilde av virksomhetens utslipp fra denne kilden for hele dette året.

Utslipp av kvikksølv til luft skal etter måleprogrammet gjennomføres to ganger i året. I 2020 ble utslippet av kvikksølv nedjustert med en faktor etter en intern vurdering av måleresultatene. Faktoren baserer seg på kvikksølvinnholdet i råvarene. I beregningsgrunnlaget som ble framlagt

under tilsynet mangler data for kvikksølvinnhold i råvarene for store deler av november og hele desember dette året. Måten å korrigere kvikksølvutslippet, og usikkerhetsbidraget, er ikke beskrevet i måleprogrammet.

Kvikksølvinnholdet i råvarene og beregningene som ble gjort i 2020 har vært benyttet for rapportering av kvikksølvutslipp i 2021 og 2022. Virksomheten opplyste at det er på grunn av at det ikke har vært gjennomført målinger av utslipp av kvikksølv til luft disse to årene. Denne endringen er ikke beskrevet i måle- og beregningsprogrammet.

Avvik 5: Det er enkelte mangler i virksomhetens egenrapport for 2022

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om rapportering til forurensningsmyndigheten, punkt 11.4

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år til Miljødirektoratet.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Utslipp som følger med vann fra vasking av gipsmikser og tilhørende utstyr som slippes til sjø via sedimentasjonstanker, mangler i virksomhetens egenrapport til Miljødirektoratet for 2022.

Det er ikke fullstendig samsvar mellom farlig avfall deklart i avfallsdeklarerer.no og avfall som er rapportert i virksomhetens egenrapport for 2022. Dette gjelder deklarasjonene 901322351 og 901322350. Se også avvik 3 om mangler i virksomhetens rutiner for oppfølging av farlig avfall.

Avvik 6: Virksomhetens oppfølging av kjøleanlegg med fluorholdige klimagasser er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- produktforskriften § 6a-1, jf. forordning (EU) nr. 517/2014 om fluorholdige klimagasser og
- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Alle virksomheter som importerer, omsetter eller bruker fluorholdige eller ozonreduserende stoffer i Norge plikter å ha et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (internkontroll). Internkontrollforskriften gir bestemmelser om hva internkontrollen skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. § 5 annet ledd punkt 1-8.

F-gassforordningen stiller krav til at utstyr med HFK gasser over en viss mengde skal ha regelmessig vedlikehold med lekkasjesøking. Intervallet avhenger av mengde og type gass. Arbeidet skal utføres av sertifisert virksomhet/personell.

Mer informasjon om regelverket finner dere her [Fluorholdige gasser \(f-gass\) - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten bekreftet under tilsynet at de hadde kjøleanlegg med fluorholdige klimagasser, men de kunne ikke redegjøre for antall anlegg, mengde og type gass for anleggene eller fremvise internkontrollrutiner for oppfølging av disse.

I etterkant av tilsynet har vi mottatt informasjon om antall anlegg og at det er inngått servicekontrakt med sertifisert servicevirksomhet. Vi gjør oppmerksom på at denne informasjonen ikke er tilstrekkelig for lukking av avviket.

Vi ser alvorlig på at virksomheten ikke har hatt oversikt over anlegg med fluorholdige gasser og internkontrollrutiner for å følge opp disse.

Avvik 7: Virksomheten har ikke rapportert årsmengder til produktregisteret for 2021

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- deklareringsforskriften § 8

Beskrivelse av krav

Opplysninger om faktisk mengde som er produsert, importert og eksportert foregående år skal rapporteres til produktregisteret senest 15. mars hvert år.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Vi undersøkte i forkant av tilsynet om virksomheten hadde rapportert årsmengder for deklareringspliktige produkter de siste årene og fant at 2020 var det siste året. Virksomheten opplyste at de hadde registrert årsmengde for ett deklareringspliktig produkt i 2021. Siden de ikke kunne dokumentere dette under tilsynet, sendte de inn dokumentasjon i etterkant. Dokumentasjonen viste seg å være kvittering for deklarerer av produktet og dette er ikke det samme som å registrere årsmengde.

Det betyr at årsmengde for 2021 ikke er mottatt hos Miljødirektoratet.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at NORGIPS NORGE AS må betale et gebyr på 56100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 5 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 22. mars 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. . En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av NORGIPS NORGE AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Håkon E. Larsen
- Gro Hagen

Kontaktperson hos NORGIPS NORGE AS

- Frank Gulliksen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende NORGIPS NORGE AS ble kontrollert under tilsynet:

- Norgips Norge AS, Drammen

Varer kontrollert

Følgende varer ble kontrollert under tilsynet:

- Knauf Goldband

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft

- Klimatilpasning

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Fluorholdige klimagasser:

- Internkontroll
- Vedlikehold på anlegg

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Kjemikalie:

- Deklarering
- Reach registreringsplikt

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Forskrift om deklareringsplikt av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), kapittel 6a: Regulering av fluorholdige stoffer
  - Implementerer Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 517/2014 av 16. april 2014 om fluorholdige klimagasser (F-gassforordningen)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Måleprogram
- Diverse prosedyrer relevant for temaene, blant annet båtmottak og lossing på kai, forurensningsvern og miljø sikkerhet og innsamling og behandling av avfall
- Serviceavtaler for oljeutskiller og levering av avfall
- Analyseresultater
- Oversikt over prosess

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Utslipp av organiske miljøgifter til sjø fra vaskehall

Virksomheten har ikke tillatelse til å slippe ut organiske miljøgifter til sjø fra vaskehallen, jf tillatelsen. Miljødirektoratet varslet virksomheten 18.12.2018 at vi vil vurdere å gjøre en oppdatering av tillatelsen for utslipp av organiske miljøgifter til sjø, basert på informasjon som virksomheten sendte inn 09.02.2018.

Det er i egenrapportene for 2020, 2021 og 2022 rapportert utslipp av organiske miljøgifter fra vaskehallen og Norgips opplyste under tilsynet at de har byttet oljeutskiller i 2022 for å redusere

utslippene, men at dette ikke har gitt tilstrekkelig resultat og de siste målingene foretatt i november og desember 2022 viser fremdeles organiske miljøgifter i utslippet fra vaskehallen.

Den varslede oppdateringen av tillatelsen fra Miljødirektoratet ble ikke gjennomført som planlagt i 2018 og Industriseksjonen v/saksbehandler vil følge opp denne saken videre.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Gro Hagen
tilsynsleder